

Biuletyn Polonistyczny

23.01.2022

Data wydarzenia: 01.03.2022 g.18:00

Kaszuby i Górny Śląsk. Opowiedzieć nieoczywiste. Spotkanie ze Zbigniewem Rokitą i Tomaszem Słomczyńskim

Typ wydarzenia: Spotkanie

Miejscowość: Gdańsk

Organizatorzy: Instytut Kultury Miejskiej w Gdańsku

UWAGA: ZMIANA TERMINU!

Kim są Kaszubi i Ślązacy? Co stanowi podstawę ich tożsamości i jak zaznaczają swoją odrębność? Czy przestrzeń, w której żyją pomaga w określeniu samego siebie czy przeszkadza? Instytut Kultury Miejskiej zaprasza na rozmowę z reporterami Tomaszem Słomczyńskim i Zbigniewem Rokitą. Spotkanie w najbliższą środę 1 marca o godz. 18:00.

Obaj autorzy wydali w ubiegłym roku książki, w których przybliżają swoje lokalne ojczyzny oraz ich zawiłości. Rokita w *Kajś. Opowieści o Górnym Śląsku* pisze o ojczyźnie „z urodzenia” – o Śląsku, gdzie się wychowywał, zaś Słomczyński w *Kaszëbë* jako „napływowy” Kaszub z Trójmiasta, opowiada o swoim miejscu na ziemi z wyboru, choć może jako sopocianin od zawsze był Kaszubem? Czym śląskość i kaszubskość różnią się od polskości? A może wcale nie różnią? Jakie są ich wyznaczniki? Opowiedzą o tym Tomasz Słomczyński, dziennikarz, założyciel portalu magazynkaszuby.pl oraz Zbigniew Rokita, laureat Nagrody Literackiej „Nike” 2021. Spotkanie poprowadzi Stasia Budzisz.

Zbigniew Rokita
Kajś
Opowieści o Górnym Śląsku

Kajś. Opowieści o Górnym Śląsku

Przez większość życia uważałem Ślązaków za jaskiniowców z kilofem i roladą. Swoją śląskość wypierałem. W podstawówce pani Chmiel grała nam na akordeonie Rotę, a ja nie miałem pojęcia, że ów plujący w twarz Niemiec z pieśni był moim przodkiem.

O swoich korzeniach wiedziałem mało. Nie wierzyłem, że na Śląsku przed wojną odbyła się jakakolwiek historia. Moi antenaci byli jakby z innej planety, nosili jakieś niemożliwe imiona: Urban, Reinhold, Lieselotte.

Później była ta nazistowska burdelmama, major z Kaukazu, pradziadek na „delegacjach” w Polsce we wrześniu 1939, nagrobek z zeszkrobany nazwiskiem przy kompoście. Coś pękało. Pojąłem, że za płótem wydarzyła się alternatywna historia, dzieje odwrócone na lewą stronę. Postanowiłem pokręcić się po okolicy, spróbować złożyć to w całość. I czego tam nie znalazłem: blisko milion ludzi deklarujących „nieistniejącą” narodowość, katastrofę ekologiczną nieznanymi rozmiarów, opowieści o polskiej kolonii, o separatyzmach i ludzi kibicujących nie tej reprezentacji co trzeba. Oto nasza silezjogonia.

Zbigniew Rokita – reporter, redaktor, specjalizuje się w problematyce Europy Wschodniej i Górnego Śląska. Autor książek reporterskich „Kajś. Opowieść o Górnym Śląsku” (podwójna Nagroda Literacka „Nike” oraz nominacja do Literackiej Nagrody Europy Środkowej Angelus, nagrody Ambasador Nowej Europy i Międzynarodowej Nagrody im. Witolda Pileckiego) oraz „Królowie strzelców. Piłka w cieniu imperium” (książka została przełożona na język ukraiński, a spektakl na jej podstawie wystawiono w Teatrze Nowym w Zabrzu). Autor sztuki teatralnej „Nikaj” (Teatr Zagłębia, reż. Robert Talarczyk). Pochodzi z Gliwic.

Tomasz Słomczyński
Kaszëbë

Kaszëbë

Kaszuby, podobnie jak Śląsk, są na tle pozornie monolitycznej tożsamościowo Polski regionem wyjątkowym. Przez lata traktowane z podejrzliwością – dla jednych zbyt polskie, dla drugich zbyt niemieckie. Rozpięte pomiędzy Wschodem a Zachodem, z własnym językiem, świadome swej odrębności, mocno zanurzone w historii, otoczone wspianą przyrodą.

Dla Tomasza Słomczyńskiego Kaszuby od kilku lat są domem, ale także wyzwaniem. Uczy się języka, opisuje lokalne historie zbierane podczas wędrówek. Ta kaszubska wanoga daje mu możliwość spojrzenia z bardzo bliska, a spotkania z miejscowymi i przyjezdnymi stają się punktem wyjścia do opowieści o złożonej tożsamości Kaszubów, ich burzliwej przeszłości i współczesnych problemach.

Powtarzane tu przez kolejne pokolenia hasło „Ni ma Kaszëb bez Pòlonii, a bez Kaszëb Pòlsczi”, raz brzmiące niczym pochwała jedności, to znów podkreślające odrębność, jest także zachętą, by wraz z autorem dowiedzieć się więcej o tym niezwykłym kawałku naszego kraju.

Tomasz Słomczyński – dziennikarz, współpracuje m.in. z portalami TVN24 i Wirtualna Polska, publikował w „Dużym Formacie”, „Plusie Minusie”, „Magazynie Świątecznym Gazety Wyborczej”, a także w prasie regionalnej, głównie w „Dzienniku Bałtyckim”. Autor książek „Zapytaj jeża i inne historie”, „Miejsca przeklęte” oraz „Kaszëbë”, współautor książki „Pogrzebani nocą. Ofiary Grudnia '70 na Wybrzeżu Gdańskim”. W 2016 roku przeprowadził się z Trójmiasta do Kartuz. Założył i prowadzi portal Magazyn Kaszuby (www.magazynkaszuby.pl).

Źródło opisów: Wydawnictwo Czarne

Stasia Budzisz – reporterka i tłumaczka języka rosyjskiego. Współpracuje m.in. z „Przekrojem”, Krytyką Polityczną i Nową Europą Wschodnią. Prowadzi WPodcast, czyli literacki podcast Wydawnictwa Poznańskiego. Autorka „Pokazuchy. Na gruzińskich zasadach”, aktualnie pracuje nad książką reporterską o rodzinnych Kaszubach.

Spotkanie odbędzie się we wtorek 1 marca 2022 r. o godzinie 18.00 w sieni Instytutu Kultury Miejskiej.

Link do wydarzenia: <https://www.facebook.com/events/1131902714220957/>

(informacja organizatorów)

Adres: Instytut Kultury Miejskiej, Gdańsk

Opłata: bez opłat

Linki:

- <https://www.facebook.com/events/1131902714220957/>

Słowa kluczowe: Kaszuby, Słomczyński Tomasz, Rokita Zbigniew, Górny Śląsk, ojczyzna